

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ, SKIRTŲ EUROPOS SĄJUNGOS PROJEKTAMS 2017–2019 METAIS ĮGYVENDINTI, KOMPENSAVIMO PATIKRINIMO ATASKAITA

2020 m. gruodžio 22 d. Nr. KV-9
Šiauliai

IŽANGA

Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt duomenimis svarbiausios Europos Sąjungos struktūrinių fondų 2014–2020 metų laikotarpio investicijų kryptys¹ yra:

- energetikos ir transporto infrastruktūra (apie 17,6 proc.),
- atsinaujinančių energetinių išteklių (AEI) plėtra ir energijos vartojimo efektyvumas (14 proc.),
- mokslinių tyrimų ir inovacijų skatinimas (10 proc.),
- užimtumo didinimas, kova su skurdu bei socialinė įtrauktis (19 proc.),
- SVV plėtros sąlygų ir verslumo aplinkos gerinimas (8 proc.),
- informacinių technologijų plėtra.

Minėtu laikotarpiu Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansavimas buvo skiriamas projektams, kurie prisidėjo prie 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos² tikslų įgyvendinimo, atitiko kvietimuose teikti paraiškas finansuojamoms veikloms bei pareiškėjams nustatytas sąlygas ir buvo parengti pagal administruojančių institucijų nustatytus reikalavimus. Pagrindiniai bendrieji reikalavimai nustatyti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse³ (toliau – Projektų taisyklės). Projektai atrenkami ir vertinami vadovaujantis reikalavimais, nurodytais atitinkamos veiksmų programos priemonės projektų finansavimo sąlygų apraše, kuri tvirtina ministerija. Tam tikram projektui taikomos projektų finansavimo sąlygų aprašo nuostatos, susijusios su reikalavimais projekto vykdytojui, projekto veiklų ir projekto išlaidų, investicijų tęstinumo, rezultatų ir rodiklių pasiekimo reikalavimais, turi būti perkeltos į projekto sutarties nuostatas. Projektų taisyklės⁴ nustato, kad projekto tinkamumą finansuoti, t. y. ar projektas tinkamas finansuoti pagal projektų finansavimo sąlygų aprašo reikalavimus, vertina įgyvendinančioji institucija (institucija, atsakinga už Europos Sąjungos lėšomis finansuojamų projektų atranką, jų įgyvendinimo priežiūrą). Institucija pareiškėjams ir projektų vykdytojams teikia informaciją apie projektų rengimo bei įgyvendinimo reikalavimus⁵, o sprendimą dėl projekto finansavimo priima ministerija, vadovaudamasi projektų vertinimo ir atrankos rezultatais. Su pareiškėju, kurio projektą nuspręsta bendrai finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų, įgyvendinančioji institucija raštu sudaro dvišalę projekto sutartį.

Šiaulių miesto savivaldybė (toliau – Savivaldybė) 2017–2019 m. laikotarpiu organizavo ir vykdė visą eilę projektų socialinėje, infrastruktūros, miesto plėtros, investicijų projektų inicijavimo ar vykdymo, ekonomikos skatinimo, kitų socialinių projektų vykdymo srityje, panaudojant Europos

¹ <https://www.esinvesticijos.lt/lt/d-u-k>.

² Europos Komisijos 2017-02-08 įgyvendinimo sprendimas Nr. C(2017)741.

³ Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 (su vėlesniais pakeitimais), 66 p.

⁴ *Ten pat*, 3, 130 p.

⁵ https://www.esinvesticijos.lt/uploads/main/publications/docs/5_bb2fe70c1d0730b0570678f82e99db6b.pdf.

Sąjungos struktūrinių fondų (toliau – ES), savivaldybės biudžeto (toliau – SB), valstybės biudžeto (toliau – VB) ir (ar) kitų finansavimo šaltinių lėšas.

Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. veiklos ataskaitos⁶ duomenimis 2017–2019 m. laikotarpiu Savivaldybė pateikė 45 paraiškas/projektinius pasiūlymus finansuoti projektus, įgyvendinamus pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą. Buvo pasirašytos 35 projekto sutartys dėl lėšų skyrimo iš viso 42,4 mln. Eur sumai.

Patikrinimo metu nagrinėjome Lietuvos Respublikos teisės aktus: Projektų taisyklės⁷, 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programų projektų finansavimo sąlygų aprašus⁸ (toliau – Projektų finansavimo sąlygų aprašai), Šiaulių miesto savivaldybės administracijos apskaitos tvarką⁹, Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto asignavimų administravimo, biudžeto vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašą¹⁰ (toliau – Aprašas), iš ES struktūrinių fondų bendrai finansuojamų projektų sutartis, pasirašytas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos su įgyvendinančiosiomis institucijomis, Savivaldybės tarybos priimtus sprendimus.

Patikrinimo tikslas ir apimtis

Patikrinimo atlikimo pagrindas – Šiaulių miesto savivaldybės kontrolieriaus 2020 m. rugpjūčio 21 d. pavedimas Nr. PA-8.

Patikrinimo tikslas – įvertinti savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų Europos Sąjungos projektams 2017–2019 metais įgyvendinti, kompensavimą.

Vertintinas subjektas – Šiaulių miesto savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija) adresas: Vasario 16-osios g. 62, Šiauliai, identifikavimo kodas – 188771865.

Patikrinimą atliko savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vyresn. patarėja Rasa Vasauskienė. Vertintas laikotarpis – 2017–2019 metai.

Atlikdami šį patikrinimą, darėme prielaidą, kad visi patikrinimui pateikti dokumentai yra išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos tiksliai atitinka originalus. Ataskaitoje pateikiame tik patikrinimo metu nustatytus dalykus. Patikrinimo metu finansinių ataskaitų ir kitų ataskaitų duomenys buvo vertinti tiek, kiek buvo susiję su patikrinimo dalyku. Siekiant gauti pakankamus, tinkamus ir patikimus įrodymus, buvo taikytos skaičiavimo, dokumentų tikrinimo, analitinės ir paklausimo procedūros.

⁶ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 16 d. sprendimas Nr. T-96 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus ir Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2019 metų veiklos ataskaitos“.

⁷ Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 (su vėlesniais pakeitimais).

⁸ 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.5.1-APVA-R-019 priemonės „Kraštovaizdžio apsauga“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-03-23 įsakymu Nr. D1-209; 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-V-517 priemonės „Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2016-12-08 įsakymu Nr. 3-420(1.5 E); 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ Nr. 07.1.1-CPVA-R-904 priemonės „Didžiųjų miestų kompleksinė plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. 1V-989; 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-V-513 priemonės „Darnaus judumo sistemų kūrimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2016 m. birželio 29 d. įsakymu Nr.3-215(1.5 E).

⁹ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos apskaitos tvarka, patvirtinta Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. A-796.

¹⁰ Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto asignavimų administravimo, biudžeto vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2006 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. T-67 (2019 m. birželio 6 d. sprendimo Nr. T-232 redakcija).

PATIKRINIMO REZULTATAI

1. Tik dalis ES struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamų projektų buvo įgyvendinta laikantis projektų sutartyse numatytų terminų

Savivaldybės administracijos Projektų valdymo skyriaus (toliau – Projektų valdymo skyrius) pateiktais duomenimis 2019 m. pabaigoje Savivaldybės administracija vykdė 31 iš ES struktūrinių fondų bendrai finansuojamą projektą. 2017–2019 m. laikotarpiu turėjo būti įgyvendinti 9 projektai, iš jų baigti įgyvendinti 5 Savivaldybės strateginiuose veiklos planuose (toliau – SVP) numatyti projektai (55,6 proc.):

- 04.02.01.10 Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste;
- 06.01.02.13 Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste;
- 04.01.04.11 "Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas;
- 04.02.01.12 Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas;
- 03.01.08.02 Aplinkos rizikos valdymo sistemos gerinimas Latvijos ir Lietuvos pasienio regione.

Visais atvejais projektai buvo įgyvendinti pagal pasirašytas Projektų finansavimo sutartis¹¹, kuriose buvo numatytos skirti finansavimo lėšos, finansavimo tvarka bei sąlygos (toliau – Projekto sutartis).

Projekto Aplinkos rizikos valdymo sistemos gerinimas Latvijos ir Lietuvos pasienio regione veiklas Savivaldybės administracija įvykdė iki numatytos jų įgyvendinimo pabaigos 2019 m. spalio 30 d.¹², tačiau iki tikrinamojo laikotarpio pabaigos dar nebuvo gautos visos projektui skirtos finansavimo lėšos. Todėl vertinome projektams Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste, Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste, "Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas ir Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas skirtų lėšų planavimo ir panaudojimo atitikimą reglamentuojantiems teisės aktams.

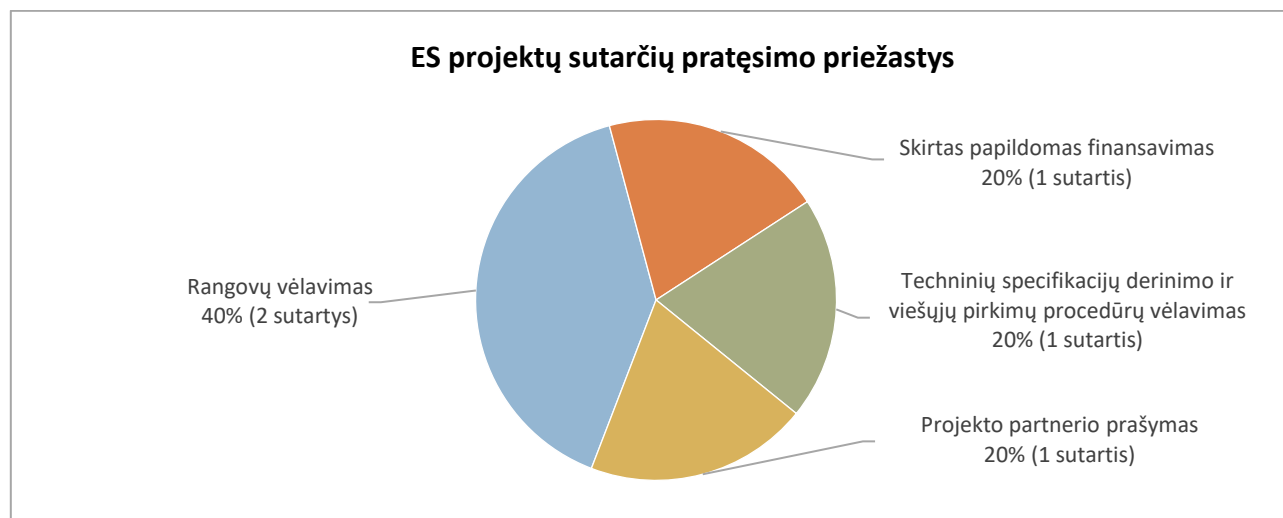
Kitų projektų vėlesnę projektų įgyvendinimo pradžią ar įgyvendinimo terminų pratęsimą lėmė kelios priežastys:

- vykdytų projektų finansavimo laikotarpis yra 2014–2020 m., tačiau įgyvendinančios institucijos kvietimus teikti paraiškas finansuoti projektus pradėjo skelbti tik 2016 m.;
- rangovų, prekių tiekėjų vėlavimas, darbų apimties padidėjimas, įgyvendinančiai institucijai skyrus papildomą finansavimą ir kt. (1 pav.).

¹¹ Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 04.5.1-TID-V-517-01-0003 „Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste“ 2018 m. rugpjūčio 29 d. sutartis Nr. SŽ-979; Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 05.5.1-APVA-R-019-61-0007 „Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste“ 2017 m. balandžio 28 d. sutartis Nr. SŽ-550; 2019 m. sausio 25 d. šalių susitarimas Nr. SŽ-57 dėl sutarties pakeitimo; Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-61-0002 „Saulės laikrodžio“ aikštės kapitalinis remontas“ 2017 m. balandžio 20 d. sutartis Nr. SŽ-512 (su pakeitimais; 2018 m. lapkričio 12 d. raštas Nr. G-6896); Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 04.5.1-TID-V-513-01-0010 „Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas“ 2017 m. balandžio 11 d. sutartis Nr. SŽ-447.

¹² Projekto „Subsidy Contract for the implementation of the Project „Development of Environmental Risk Management Resources“, DERM, No: LLI-232“ 2017 m. balandžio 3 d. finansavimo sutartis Nr. G-2144.

1 pav. Iš ES struktūrinių fondų bendrai finansuojamų projektų pratęsimo priežastys

Iš viso 2017–2019 m. laikotarpiu buvo pratęsta 4 projektų įgyvendinimo trukmė. Detalios ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojamų projektų veiklų pratęsimo priežastys ir terminai Projektų valdymo skyriaus pateiktais duomenimis atvaizduoti 1 lentelėje:

1 lentelė. Iš ES struktūrinių fondų bendrai finansuojamų projektų veiklų pratęsimo priežastys

Eil. Nr.	Projektas	Pradinė projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos data	Projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos data po pratęsimo	Projekto įgyvendinimo trukmės pratęsimo priežastys
1	Dienos socialinės globos centro "Goda" esamo pastato (Žalgirio g. 3) atnaujinimas	2019-06-30	2020-08-31	Rangovo ir prekių tiekėjų vėlavimas
2	Civilinės saugos sistemos gerinimas Šiaulių ir Jelgavos miestuose	2019-03-31	2020-01-31	Rangovų vėlavimas
3	Aplinkos oro kokybės gerinimas Šiaulių mieste	2019-05-03	2021-05-03	Gautas papildomas finansavimas šaligatvių valymo mašinai pirkti
4	Gyventojų kortelės integravimas į teikiamų paslaugų valdymą Jelgavos ir Šiaulių savivaldybėse ⁴	2019-04-03	2020-12-31	Užtrukę techninių specifikacijų derinimo ir viešųjų pirkimų procedūros

2. 2017–2019 m. laikotarpiu įgyvendinti iš ES struktūrinių fondų bendrai finansuojami projektai buvo numatyti Savivaldybės strateginio planavimo dokumentuose

Įgyvendinant Vietos savivaldos įstatymo¹³ nuostatas, Savivaldybėje yra rengiami savivaldybės strateginis plėtros planas bei strateginis veiklos planas, kuris rengiamas 3 metų laikotarpiui, kiekvienais metais jį tikslinant. Strateginio planavimo savivaldybėje organizavimo tvarką nustato savivaldybės taryba, atsižvelgusi į Vyriausybės nutarimu patvirtintas strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijas¹⁴.

Bendrieji projektų reikalavimai yra įtvirtinti Projektų taisyklėse¹⁵. Vienas iš jų yra reikalavimas, jog projektas turi atitikti strateginio planavimo dokumentų nuostatas. Projektų taisyklių¹⁶ nuostatomis,

¹³ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2008-09-15 įstatymo Nr. X-1722 redakcija) (su vėlesniais pakeitimais), 10³ str.

¹⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 15 d. nutarimas Nr. 1435 „Dėl Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijų patvirtinimo“.

¹⁵ Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁶ Ten pat 15, 66.2 p.

tai dokumentai, parengti vadovaujantis Strateginio planavimo metodika¹⁷, jų įgyvendinamieji teisės aktai, integruotos teritorijos vystymo programos, kiti teisės aktai, kuriais nustatomos valstybės įgyvendinamos politikos kryptys, priemonės ir (arba) paskiriamos atsakingos institucijos, taip pat vietos plėtros strategijos.

Tikrinamuoju laikotarpiu aplinkos, socialinei ir ekonominei raidai Savivaldybės teritorijoje numatyti Šiaulių miesto savivaldybės taryba (toliau – Taryba) buvo patvirtinusi ilgalaikį strateginio planavimo dokumentą – 2015–2024 m. Šiaulių miesto strateginį plėtros planą¹⁸ (toliau – ŠSPP). Jo pagrindu, vadovaudamasi Strateginio planavimo organizavimo Šiaulių miesto savivaldybėje tvarkos aprašo¹⁹ (toliau – Strateginio planavimo aprašas) nuostatomis, Savivaldybės administracija kasmet rengia 3 metų trukmės SVP.

Patikrinimo metu vertinome, ar įgyvendinti projektai buvo numatyti šiuose strateginio planavimo dokumentuose.

Peržiūrėjome Savivaldybės strateginio planavimo ir tikrintų projektų dokumentus. Visi baigti įgyvendinti projektai 2016–2019 m. laikotarpiu buvo įtraukti į ŠSPP bei 3 metų trukmės SVP kaip programų priemonės (2 lentelė).

2 lentelė. Projektų sutartis ir įtraukimas į SVP

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Projekto sutartis			Priemonė įtraukta į SVP		Priemonės numeris 2015–2024 m. ŠSPP
		Data, Nr.	Projekto kodas	Projekto įgyvendinimo laikotarpis	Tarybos sprendimo data, Nr.	Priemonės kodas	
1	Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste	2018-08-29, Nr. SŽ-979	04.5.1-TID-V-517-01-0003	2018-08-27 – 2020-08-31	2016-02-25, Nr. T-33 (pavadinimas išgyti ekologiškus autobusus)	04.02.01.10	3.2.3.4
2	Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste	2017-04-28, Nr. SŽ-550 (2019-01-25 pakeitimas Nr. SŽ-57)	05.5.1-APVA-R-019-61-0007	2017-04-28 – 2018-12-31	2016-08-25, Nr. T-328	06.01.02.13	-
3	"Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas	2017-04-21, Nr. SŽ-512	07.1.1-CPVA-R-904-61-0002	2015-05-25 – 2018-11-30	2016-05-26, Nr. T-223	04.01.04.11	3.1.8.13
4	Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas	2017-04-11, Nr. SŽ-447 (2018-03-30 pakeitimas)	04.5.1-TID-V-513-01-0010	2016-11-09 – 2018-04-30	2016-05-26, Nr. T-223	04.02.01.12	3.2.2.4

Projektas Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste nebuvo įtrauktas į ŠSPP, tačiau jo įgyvendinimas prisidėjo prie ŠSPP tikslo – sutvarkyti viešąsias erdves, sudarant sąlygas klasikinės kultūros, sporto, rekreacijos plėtojimui (3.1.8) – pasiekimo užtikrinimo.

3. Įtraukiant Projektus į SVP tiksli finansavimui reikalingų SB lėšų suma nėra žinoma

Projektų taisyklėse²⁰ įtvirtintas reikalavimas, kad projekto išlaidų finansavimo šaltiniai turi būti aiškiai nustatyti ir užtikrinti. Vadovaujantis Strateginio planavimo aprašo nuostatomis²¹ iš ES struktūrinių fondų bendrai finansuojamus projektus Administracijos struktūriniai padaliniai į SVP siūlo įtraukti kaip programų, skirtų strateginiam tikslui pasiekti, priemones, numatant reikalingas lėšas ir finansavimo šaltinius. Atsižvelgiant į SVP, sudaromas savivaldybės biudžetas, kuriame

¹⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 827 „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“.

¹⁸ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2016 m. rugpjūčio 25 d. sprendimas Nr. T-325 „Dėl 2015–2024 metų Šiaulių miesto strateginio plėtros plano patvirtinimo“.

¹⁹ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2017 m. lapkričio 3 d. sprendimas Nr. T-374 „Dėl strateginio planavimo organizavimo Šiaulių miesto savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²⁰ Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 (su vėlesniais pakeitimais), 66.6 p., 66.7 p.

²¹ Strateginio planavimo organizavimo Šiaulių miesto savivaldybėje tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2017 m. lapkričio 3 d. sprendimu Nr. T-374, 2.11 p., 16 p.

numatomas finansavimas veikloms įgyvendinti²².

Patikrinimo metu vertinome, ar projektams įgyvendinti būtinos lėšos buvo planuotos ir skirtos laikantis teisės aktų reikalavimų.

Peržiūrėjome Tarybos sprendimų²³ dėl pritarimo projektų įgyvendinimui, Tarybos sprendimų, kuriais tikrinti projektai buvo įtraukti į Savivaldybės veiklos 3 metų trukmės SVP, projektų dokumentų duomenis. Apžvelgėme Tarybos sprendimų projektuose, aiškinamuosiuose raštuose bei SVP programų tikslų, uždavinių, priemonių išlaidų ir produkto kriterijų suvestinių lyginamuosiuose variantuose nurodytą lėšų poreikį, jo pokyčius tikrinamuoju laikotarpiu, atsižvelgiant į išlaidų tinkamumą finansuoti (3 lentelė).

3 lentelė. 2017–2019 m. SVP numatyti asignavimai

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Priemonė SVP		Lėšų šaltinis*	Poreikis Tarybos sprendimo aiškinamajame rašte, tūkst. Eur	Patvirtinti asignavimai 2017–2019 m. laikotarpio SVP, tūkst. Eur			Netinkamų finansuoti išlaidų planavimas Tarybos sprendimo dėl pritarimo projekto aiškinamajame rašte
		Tarybos sprendimo data, Nr.	Priemonės kodas			2017-12-31	2018-12-31	2019-12-31	
1	Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste	2016-02-25, Nr. T-33	04.02.01.10 (Išigyti ekologiškus autobusus)	Iš viso	3410,0	0	2310,0	2310,0	Preliminariai planuota, kad UAB „Busturas“ 600,0 tūkst. Eur skirs netinkamoms finansuoti išlaidoms
				ES	2390,0	0	2310,0	2310,0	
				UAB „Busturas“ lėšos	1020,0	-	-	-	
2	Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste	2016-08-25, Nr. T-328	06.01.02.13	Iš viso	47,4	9,9	23,9	13,2	Preliminariai planuota tik 15 proc. tinkamų finansuoti išlaidų
				ES	40,3	6,3	15,2	13,2	
				SB	7,1	3,6	8,7	0,0	
3	"Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas	2016-05-26, Nr. T-223	04.01.04.11	Iš viso	498,4	647,2	1273,7	0	Preliminariai planuota tik 15 proc. tinkamų finansuoti išlaidų. Pakeitus rangovą, 2017-11-09 Tarybos sprendime dėl projekto pakeitimo Nr. T-374 buvo numatyta 328 tūkst. Eur nenumatytoms ar netinkamoms finansuoti išlaidoms.
				ES	423,6	496,1	791,5	0	
				VB	37,4	83,1	85,7	0	
				SB	37,4	68,0	396,5	0	
4	Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas	2016-05-26, Nr. T-223	04.02.01.12	Iš viso	0**	120,0	117,0	0	
				ES	0	102,0	94,0	0	
				SB	0	18,0	23,0	0	

*SVP nurodyti finansavimo šaltiniai: ES – Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos, VB – valstybės biudžeto lėšos, SB – Savivaldybės biudžeto lėšos.

** Tarybos 2015 m. rugsėjo 24 d. sprendimo Nr. T-253 aiškinamajame rašte lėšų poreikis nenurodytas.

Įtraukiant tikrintus projektus į 2016–2018 m. SVP, lėšų projektų įgyvendinimui 2016 m. nebuvo numatyta – numatytas poreikis ateinančiais 2017 m.

Patvirtinti asignavimai reikšmingai keitėsi tik vieno projekto atveju: projekto "Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas asignavimai išaugo du kartus (nuo 647,2 tūkst. Eur 2017 m. gruodžio 31 d. iki 1 273,7 tūkst. Eur 2019 m. gruodžio 31 d.). Tokį pokytį sąlygojo įgyvendinimo metu

²² Strateginio planavimo organizavimo Šiaulių miesto savivaldybėje tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2017 m. lapkričio 3 d. sprendimu Nr. T-374, 5 p., 30 p.

²³ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2016 m. kovo 31 d. sprendimas Nr. T-140 „Dėl pritarimo įgyvendinti projektą „Šiaulių miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas“; Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2016 m. rugpjūčio 25 d. sprendimas Nr. T-336 „Dėl pritarimo įgyvendinti projektą „Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste“; Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 26 d. sprendimas Nr. T-234 „Dėl pritarimo įgyvendinti projektą „Saulės laikrodžio aikštės kapitalinis remontas“ (2017 m. lapkričio 9 d. Nr. T-374 pakeitimas); Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2015-09-24 sprendimas Nr. T-253 „Dėl pritarimo rengti Šiaulių miesto darnaus judumo planą ir lėšų skyrimo“.

išaiškėjusios nenumatytos techninės aplinkybės, todėl buvo vykdomas pakartotinis rangos darbų konkursas.

Nustatyta, kad įtraukiant vertintus projektus į SVP ne visada buvo planuotos konkrečios SB lėšų sumos netinkamoms finansuoti išlaidoms apmokėti. Tarybos sprendimuose²⁴ dėl pritarimo projektų įgyvendinimui numatyta, kad Savivaldybė skirs Projektui įgyvendinti Projektų sutartyse patvirtintų Projekto biudžeto lėšų dalį, nenumatytą ar netinkamą finansuoti, tačiau Projektui įgyvendinti būtinų išlaidų dalį ir tinkamų išlaidų dalį, kurios nepadengs Projektui skirtas finansavimas.

Lėšų poreikis projektams – "Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas ir Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas – pirmiausiai buvo nustatytas 2016 m. rugpjūčio 8 d. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1V-554 patvirtintoje Šiaulių miesto integruotoje teritorijų vystymo programoje, o į SVP įtrauktas nedetalizuojant jo pagal projekto išlaidų tinkamumą finansuoti. Projekto "Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas veiklų įgyvendinimo metu pasikeitus rangovui, rengiant Tarybos sprendimo pakeitimą²⁵, buvo įvertinta VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros netinkamomis finansuoti pripažintų išlaidų suma (23 tūkst. Eur). Todėl šią sumą kartu su nenumatytomis išlaidomis (iš viso 351 tūkst. Eur) buvo nuspręsta skirti Tarybos sprendimu²⁶.

4. Projektų įgyvendinimui panaudota daugiau SB lėšų nei nustatyta Projektų sutartyse

Iš ES struktūrinių fondų bendrai finansuojamų projektų finansavimo tvarką tikrinamuoju laikotarpiu reglamentavo Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės²⁷, Projektų finansavimo sąlygų aprašai²⁸. Kiekvieno projekto didžiausia visų tinkamų finansuoti išlaidų suma ir didžiausias leistinas skirti finansavimo lėšų (ES ir/ar VB) dydis buvo nustatytos įgyvendinančiosios institucijos projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu ir nurodytos pasirašytose Projektų sutartyse.

Patikrinimo metu analizavome 2017–2019 m. įgyvendintų iš ES struktūrinių fondų bendrai finansuojamų Projektų sutartis, rangos darbų sutartis, sąskaitas faktūras, pranešimus apie mokėjimo prašymų patvirtinimą, Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitas (forma Nr. 2), Atsiskaitymų žiniaraščius, banko sąskaitų išrašus ir kt.

²⁴ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2016 m. rugpjūčio 25 d. sprendimas Nr. T-336 „Dėl pritarimo įgyvendinti projektą „Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste“; Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 26 d. sprendimas Nr. T-234 „Dėl pritarimo įgyvendinti projektą „Saulės laikrodžio aikštės kapitalinis remontas“ (2017 m. lapkričio 9 d. Nr. T-374 pakeitimas); Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2015-09-24 sprendimas Nr. T-253 „Dėl pritarimo rengti Šiaulių miesto darnaus judumo planą ir lėšų skyrimo“.

²⁵ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2017 m. lapkričio 9 d. sprendimas Nr. T-374 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 26 d. sprendimo Nr. T-234 „Dėl pritarimo įgyvendinti projektą „Saulės laikrodžio aikštės kapitalinis remontas“ pakeitimo“.

²⁶ *Ten pat*, 25.

²⁷ Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 (su vėlesniais pakeitimais).

²⁸ 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.5.1-APVA-R-019 priemonės „Kraštovaizdžio apsauga“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-03-23 įsakymu Nr. D1-209; 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-V-517 priemonės „Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2016-12-08 įsakymu Nr. 3-420(1.5 E); 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ Nr. 07.1.1-CPVA-R-904 priemonės „Didžiųjų miestų kompleksinė plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. 1V-989; 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-V-513 priemonės „Darnaus judumo sistemų kūrimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2016 m. birželio 29 d. įsakymu Nr.3-215(1.5 E).

Vertinome, ar įgyvendintų projektų finansavimui asignavimai naudojami pagal Projektų sutartyse apibrėžtas sąlygas, ar savivaldybei tenka prisidėti finansuojant tinkamų išlaidų dalį, kurios nepadengia Projektui skirtas finansavimas.

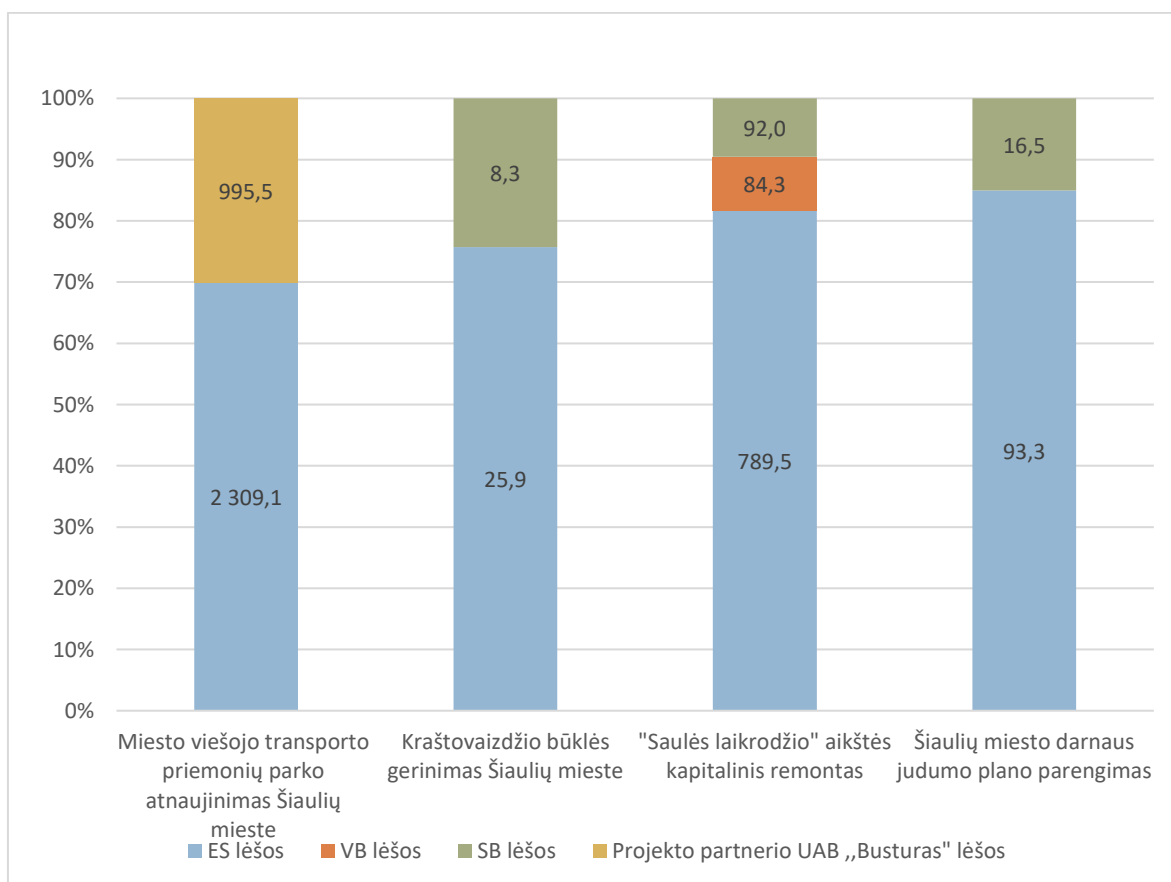
Pagal 2017–2019 m. įgyvendintų iš ES struktūrinių fondų bendrai finansuojamų Projektų apskaitos duomenis vertintiems projektams įgyvendinti iš viso buvo panaudota 4 414,3 tūkst. Eur. Iš jų:

- Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste – 3 304,6 tūkst. Eur, iš kurių ES struktūrinių fondų lėšos sudarė 69,9 proc., projekto partnerio UAB „Busturas“ lėšos – 30,1 proc.;
- Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste – 34,2 tūkst. Eur, iš kurių ES struktūrinių fondų lėšos sudarė 75,7 proc., SB lėšos – 24,3 proc.;
- "Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas – 965,7 tūkst. Eur, iš kurių ES struktūrinių fondų lėšos sudarė 81,8 proc., VB lėšos – 8,7 proc., SB lėšos – 9,5 proc.;
- Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas – 109,8 tūkst. Eur, iš kurių ES struktūrinių fondų lėšos sudarė 85 proc., SB lėšos – 15 proc.

Apskaitos registrų duomenimis 2017–2019 m. įgyvendintiems iš ES struktūrinių fondų bendrai finansuojamiems projektams daugiausia – 73 proc. arba 3 217,8 tūkst. Eur – buvo panaudota ES struktūrinių fondų lėšų, projekto partnerio UAB „Busturas“ lėšų dalis sudarė 22 proc. arba 995,5 tūkst. Eur, savivaldybės biudžeto asignavimai siekė 3 proc. arba 116,8 tūkst. Eur, likusi dalis – 2 proc. arba 84,2 tūkst. Eur – valstybės biudžeto lėšos.

Konkrečioms 2017–2019 m. įgyvendintiems iš ES struktūrinių fondų bendrai finansuotiems projektams panaudotų finansavimo šaltinių lėšų struktūra atvaizduota 2 pav.

2 pav. Projektams panaudotų lėšų struktūra

Išanalizavus apskaitos dokumentų duomenis apie projektų tinkamoms finansuoti išlaidoms apmokėti panaudotas lėšas pagal finansavimo šaltinius ir palyginus juos su Projektų finansavimo sąlygų aprašų²⁹ ir Projektų sutarčių³⁰ sąlygomis, neatitikimų nenustatėme (4 lentelė).

4 lentelė. Projektų tinkamoms finansuoti išlaidoms panaudotos lėšos

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Projektų finansavimo sąlygų apraše patvirtinta lėšų struktūra, lyginant su tinkamomis finansuoti projekto išlaidomis *	Projekto sutartyje nustatyta ir (ar) įgyvendinančiosios institucijos pripažinta didžiausia galima tinkamų finansuoti išlaidų suma, tūkst. Eur	Panaudoti asignavimai tinkamoms finansuoti išlaidoms (apskaitos dokumentų duomenimis), tūkst. Eur			UAB „Busturas“ lėšos tinkamoms finansuoti išlaidoms, tūkst. Eur / dalis, lyginant su tinkamomis finansuoti projekto išlaidomis, proc.	Tinkamos išlaidos, kurių nepadengė Projektų sutartyse nustatytas finansavimas, tūkst. Eur
				dalis, lyginant su tinkamomis finansuoti projekto išlaidomis, proc.				
				ES	VB	SB		
1	Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste	ES lėšų – ne daugiau 85 proc. Partnerio UAB „Busturas“ – ne mažiau 15 proc.	2 717,0 2 716,6**	2 309,1	0,0	0,0	407,5	0,5
				85%	x	x	15%	x
2	Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste	ES lėšų – ne daugiau 85 proc. SB – ne mažiau kaip 15 proc.	30,6; 30,5***	25,9	0,0	4,5	x	3,5
				85%	x	15%	x	x
3	"Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas	ES lėšų – 85 proc. VB – 9,1 proc. SB – 5,9 proc.	928,8	789,5	84,3	55,1	x	31,0
				85%	9,1%	5,9%	x	x
4	Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas	ES lėšų – ne daugiau 85 proc. SB – ne mažiau 15 proc.	109,8	93,3	0,0	16,5	x	x
				85%	x	15%	x	x

*finansavimo šaltiniai: ES – Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos, VB – valstybės biudžeto lėšos, SB – Savivaldybės biudžeto lėšos.

** 0,4 tūkst. Eur skirtumo priežastis – į projekto Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste biudžetą buvo įtraukta 0,5 tūkst. Eur informavimo apie projektą išlaidų, faktiškai buvo patirta 0,1 tūkst. Eur tokių išlaidų.

*** 0,1 tūkst. Eur skirtumo priežastis – į 2019 m. sausio 25 d. šalių susitarimą Nr. SŽ-57 Dėl 2017 m. balandžio 28 d. Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 05.5.1-APVA-R-019-61-0007 „Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste“ sutarties pakeitimo buvo įtraukta 0,3 tūkst. Eur netiesioginių išlaidų pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą, apskaičiuotų nuo visos projekto tiesioginių išlaidų sumos, nors turėjo būti apskaičiuota nuo likusios neapmokėtos tiesioginių išlaidų sumos ir sudaryti 0,2 tūkst. Eur.

²⁹ 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.5.1-APVA-R-019 priemonės „Kraštovaizdžio apsauga“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. D1-209; 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-V-517 priemonės „Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2016 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 3-420(1.5 E); 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ Nr. 07.1.1-CPVA-R-904 priemonės „Didžiųjų miestų kompleksinė plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. 1V-989; 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-V-513 priemonės „Darnaus judumo sistemų kūrimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2016 m. birželio 29 d. įsakymu Nr.3-215(1.5 E).

³⁰ Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 04.5.1-TID-V-517-01-0003 „Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste“ 2018 m. rugpjūčio 29 d. sutartis Nr. SŽ-979; Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 05.5.1-APVA-R-019-61-0007 „Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste“ 2017 m. balandžio 28 d. sutartis Nr. SŽ-550 (2019 m. sausio 25 d. šalių susitarimas Nr. SŽ-57 dėl sutarties pakeitimo); Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-61-0002 „Saulės laikrodžio“ aikštės kapitalinis remontas“ 2017 m. balandžio 20 d. sutartis Nr. SŽ-512 (su pakeitimais; 2018 m. lapkričio 12 d. raštas Nr. G-6896); Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 04.5.1-TID-V-513-01-0010 „Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas“ 2017 m. balandžio 11 d. sutartis Nr. SŽ-447.

Projektų dokumentų bei projektų apskaitos registrų duomenimis prie kai kurių projektų įgyvendinimo buvo prisidėta didesne, nei Projektų sutartyse nustatytas finansavimas tinkamoms išlaidoms padengti, SB lėšų suma:

- UAB „Busturas“ papildomai panaudojo 0,5 tūkst. Eur susidariusiam transporto priemonių įsigijimo išlaidų skirtumui padengti;
- Projektui Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste (06.01.02.13) papildomai panaudota 3,5 tūkst. Eur SB lėšų iš 01 programos priemonių Koreguoti Šiaulių miesto savivaldybės teritorijos bendrąjį planą (01.01.01.01) ir Organizuoti projektinių darbų finansavimą (01.05.01.01) Šiaulių miesto bendrojo plano koregavimo plano parengimo išlaidoms padengti³¹;
- Projektui "Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas (04.01.04.11) papildomai rangos darbų išlaidoms padengti buvo panaudota 31,0 tūkst. Eur SB asignavimų.

5. Netinkamos finansuoti projektų išlaidos apmokėtos pagal teisės aktų ir projektų sutarčių reikalavimus

Bendruosius reikalavimus projekto išlaidų tinkamumui finansuoti nustatyti reglamentuoja Projektų taisyklės³², o Projektų finansavimo sąlygų aprašuose³³ nurodytos konkrečios tinkamumo finansuoti reikalavimų neatitinkančios projekto išlaidų rūšys.

Projektų taisyklėse³⁴ nustatytos išlaidos, kurios visais atvejais laikomos netinkamomis finansuoti. Pagrindinės iš jų:

- PVM, kurį pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus galima įtraukti į PVM atskaitą, net jeigu toks PVM į atskaitą įtrauktas nebuvo, bei PVM, kurį sumokėjo užsienio apmokestinamasis asmuo (kaip jis apibrėžtas Pridėtinės vertės mokesčio įstatyme);
- naudoto turto įsigijimo išlaidos, išskyrus atvejus, kai perkamas nekilnojamasis turtas ar kultūros vertybės, kai mokymo(si) tikslais perkama įranga ar kitas turtas, kurie bus naudojami ne pagal pirminę savo paskirtį, ar kai dėl paveldosaugos reikalavimų teisės aktuose nustatytais atvejais negalima naudoti naujų medžiagų;
- išlaidos, patirtos atsiradus teigiamiems skirtumams dėl valiutos kurso pasikeitimo;
- baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;
- transporto priemonių (išskyrus tikslines transporto priemones, būtinas projekto uždaviniams įgyvendinti) pirkimo išlaidos;
- ir pan.

Tikrintų projektų sutartyse³⁵ įtvirtinta sąlyga, jog Savivaldybė įsipareigoja savo lėšomis apmokėti visas tinkamumo finansuoti reikalavimų neatitinkančias, tačiau projektui įgyvendinti būtinas išlaidas.

³¹ UAB „Urbanistika“ PVM sąskaitos faktūros 2018 m. gruodžio 17 d. URBP Nr. 0002078, URBP Nr. 0002079.

³² Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-08 įsakymu Nr. 1K-316 (su vėlesniais pakeitimais).

³³ 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.5.1-APVA-R-019 priemonės „Kraštovaizdžio apsauga“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-03-23 įsakymu Nr. D1-209; 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-V-517 priemonės „Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2016-12-08 įsakymu Nr. 3-420(1.5 E); 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ Nr. 07.1.1-CPVA-R-904 priemonės „Didžiųjų miestų kompleksinė plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. 1V-989; 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-V-513 priemonės „Darnaus judumo sistemų kūrimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2016 m. birželio 29 d. įsakymu Nr.3-215(1.5 E).

³⁴ *Ten pat*, 32, 421 p.

³⁵ Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 04.5.1-TID-V-517-01-0003 „Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste“ 2018 m. rugpjūčio 29 d. sutartis Nr. SŽ-979; Iš Europos

Patikrinimo metu analizavome 2017–2019 m. įgyvendintų iš ES struktūrinių fondų bendrai finansuojamų Projektų sutartis, PVM sąskaitas faktūras, pranešimus apie mokėjimo prašymų patvirtinimą. Nagrinėjome, ar tikrintuose projektuose buvo patirtos tinkamumo finansuoti reikalavimų neatitinkančios, tačiau projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, kiek dėl to padidėjo SB panaudotų asignavimų/ projekto partnerio UAB „Busturas“ lėšų sumos.

2017–2019 m. įgyvendintų projektų išlaidos tinkamumo finansuoti reikalavimų neatitinkančioms išlaidoms priskirtos pagal teisės aktų reikalavimus.

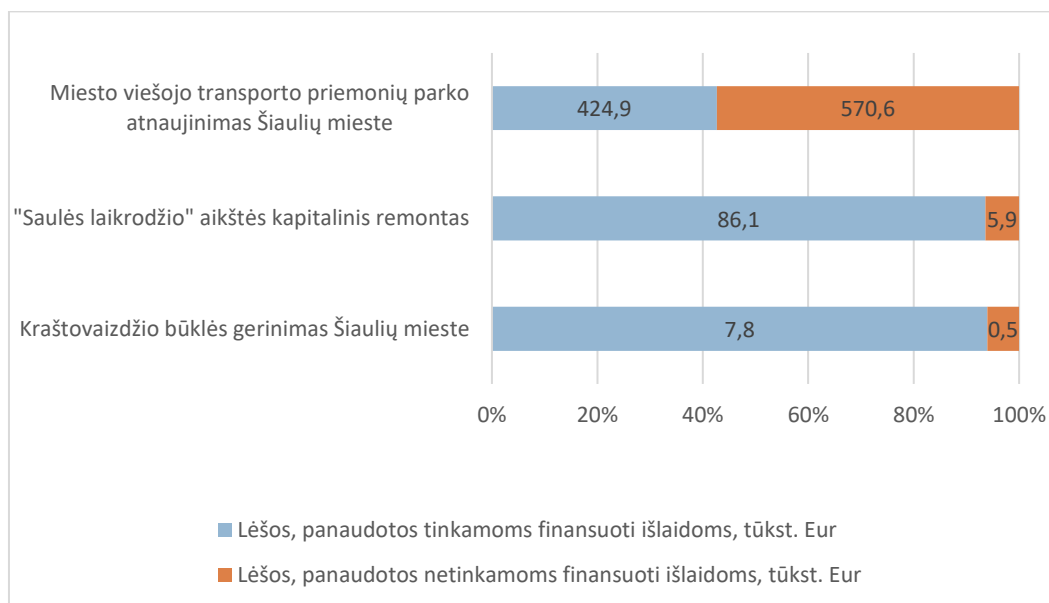
Vertinome aukščiau nurodytų projektų dokumentų ir projektų apskaitos dokumentų duomenis apie panaudotus asignavimus.

2017–2019 m. įgyvendintų projektų tinkamumo finansuoti reikalavimų neatitinkančios išlaidos sudarė 593,9 tūkst. Eur, iš jų:

- 04.02.01.10 Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste – 570,6 tūkst. Eur UAB „Busturas“ sumokėtas pridėtinės vertės mokestis ir 16,9 tūkst. Eur investicinio plano parengimo išlaidos;
- 06.01.02.13 Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste – 0,5 tūkst. Eur gatvės bortelių įrengimo darbai, apmokėti SB lėšomis;
- 04.01.04.11 „Saulės laikrodžio“ aikštės kapitalinis remontas – vamzdžių įrengimo ir kt. išlaidos 5,9 tūkst. Eur, apmokėtos SB lėšomis.

SB/Projekto partnerio lėšų, skirtų šiems projektams, struktūra pagal apmokėtų išlaidų tinkamumą finansuoti atvaizduota 3 pav.

3 pav. 2017 - 2019 m. įgyvendintiems projektams panaudotų SB/Projekto partnerio lėšų struktūra

Tikrintuose projektuose patirtos tinkamumo finansuoti reikalavimų neatitinkančios, tačiau projektui įgyvendinti būtinos išlaidos ir jų struktūra nurodyta 1 priede.

Projektų valdymo skyriaus vedėjos teigimu, skyriaus darbuotojas, rengdamas Tarybos sprendimo dėl pritarimo projekto įgyvendinimui projektą, negali tiksliai apskaičiuoti, kiek projektui reikės lėšų tinkamumo finansuoti reikalavimų neatitinkančioms projekto išlaidoms apmokėti. Tvirtinant SVP lėšų poreikis įtraukiamas iš projekto techninio projekto, rangovo viešųjų pirkimų metu pateikto

Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 05.5.1-APVA-R-019-61-0007 „Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste“ 2017 m. balandžio 28 d. sutartis Nr. SŽ-550; Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-61-0002 „Saulės laikrodžio“ aikštės kapitalinis remontas“ 2017 m. balandžio 20 d. sutartis Nr. SŽ-512 (su pakeitimais; 2018 m. lapkričio 12 d. raštas Nr. G-6896); Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 04.5.1-TID-V-513-01-0010 „Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas“ 2017 m. balandžio 11 d. sutartis Nr. SŽ-447.

pasiūlymo. Ir projekto veiklų įgyvendinimo metu dėl nenumatytų aplinkybių SB lėšų poreikis dažnai atvejais keičiasi, todėl metų gale Savivaldybės administracijos Strateginės plėtros ir ekonomikos departamento finansų skyriui (toliau – Finansų skyrius) teikiami prašymai SB asignavimų tikslinimui.

6. Vieno projekto atveju apskaitoje ūkinės operacijos užregistruotos netinkamai

Projektų taisyklėse³⁶ įtvirtintas reikalavimas, kad projekto išlaidų finansavimo šaltiniai turi būti aiškiai nustatyti ir užtikrinti, turi būti užtikrintas efektyvus projektui įgyvendinti reikalingų lėšų panaudojimas.

Šiaulių miesto savivaldybės N-(N+2) metų investicijų programos rengimo tvarkos aprašo³⁷ (toliau – Investicijų programos aprašas) nuostatos numato, kad Savivaldybės administracijos struktūriniai padaliniai Savivaldybės administracijos Strateginės plėtros ir ekonomikos departamentui teikdami investicijų projektą turi nurodyti Savivaldybės veiklos plano programą (ir jos numerį), veiklos plano priemonės (paprionės) kodą, pagal kurią projektas turi būti įgyvendinamas. Investicijų programos aprašas³⁸ numato, kad Savivaldybės administracijos struktūriniai padaliniai turi nurodyti bendrą numatomo projekto vertę, taip pat į projekto vertę turi būti įtrauktos projektavimo išlaidos, kadangi projektavimas yra projekto dalis (ne atskiras projektas).

Iš ES struktūrinių fondų finansuojamų projektų apskaitos ir finansinių ataskaitų sudarymo tvarką reglamentuoja Europos Sąjungos paramos lėšomis finansuojamų projektų apskaitos tvarkos aprašas³⁹ (toliau – Projektų apskaitos aprašas). Šis aprašas⁴⁰ nustato, kad įsigijus turtą/atsargas, už kurį(-ias) bus apmokama iš projekto lėšų, apskaitoje registruojamas ilgalaikis turtas/atsargos ir tiekėjams mokėtinos sumos. Ilgalaikio materialiojo turto pripažinimui taikomi 12-ajame Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte (toliau – VSAFAS) „Ilgalaikis materialusis turtas“, nematerialiojo turto pripažinimui taikomi 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“ nustatyti turto pripažinimo kriterijai. Atsargos apskaitomos vadovaujantis 8-ojo VSAFAS „Atsargos“ reikalavimais. Projektų apskaitos aprašas⁴¹ nustato, kad registruojant turtą/atsargų įsigijimo savikainą apskaitoje turi būti nurodomi visi įsigijimo finansavimo šaltiniai. Projekto pajamas sudaro finansavimo pajamos, kurios registruojamos, kai patiriamos ir apskaitoje registruojamos iš projekto lėšų apmokamos sąnaudos. Projekto sąnaudomis pripažįstamos sąnaudos, atitinkančios tinkamas finansuoti projekto išlaidas.

Projektų taisyklės⁴² numato, kad projekto išlaidos gali būti apmokamos dviem būdais: išlaidų kompensavimo ir sąskaitų apmokėjimo. Projektų apskaitos tvarkos apraše⁴³ nustatyta, kad jeigu projekto finansavimo sutartyje numatytas išlaidų kompensavimo būdas, patirtos sąnaudos pradžioje apmokamos iš SB lėšų, o vėliau teikiamas mokėjimo prašymas ir gaunamas finansavimas iš ES struktūrinių fondų. Gavus ES struktūrinių fondų lėšas, SB finansavimas gražinamas, jei iki finansinių metų pabaigos ES struktūrinių fondų lėšų negaunama, bet yra pasirašyta finansavimo sutartis ir finansavimas bus gautas kitais finansiniais metais, metų pabaigoje registruojamos sukauptos gražintinos finansavimo sumos iš SB.

³⁶ Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 (su vėlesniais pakeitimais), 66.6 p., 66.7 p.

³⁷ Šiaulių miesto savivaldybės N-(N+2) metų investicijų programos rengimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. A-1035 (2019 m. balandžio 4 d. įsakymo Nr. A-612 redakcija), 14.4 p.

³⁸ *Ten pat*, 37, 14.6 p.

³⁹ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos apskaitos tvarka, patvirtinta Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. A-796, II d. 13 priedas.

⁴⁰ *Ten pat*, 39, 16 p., 17 p., 19 p., 26 p.

⁴¹ *Ten pat*, 39, 22 p., 26 p.

⁴² Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 (su vėlesniais pakeitimais) 214 p.

⁴³ *Ten pat*, 39, 41 p., 43 p.

Biudžeto sandaros įstatymas⁴⁴ nustato, kad asignavimų panaudojimo teisinis pagrindas yra asignavimų valdytojų patvirtintos šių įstaigų programų sąmatos. Aprašo⁴⁵ nuostatos reglamentuoja SB asignavimų naudojimo tvarką.

Patikrinimo metu analizavome, ar visos projekto įgyvendinimo metu patirtos išlaidos buvo įtrauktos į projekto apskaitą kaip turtas ir/ ar sąnaudos. Taip pat nagrinėjome, ar iš įgyvendinančiosios institucijos gavus projektui skirtas ES struktūrinių fondų ir VB lėšas, buvo kompensuoti SB asignavimai tų SVP programų priemonių, iš kurių jie buvo panaudoti.

Peržiūrėjome tikrinių projektų mokėjimo prašymų, pranešimų apie jų patvirtinimą, atsiskaitymų žiniaraščių, asignavimų ir kasinių išlaidų apskaitos knygų, Bandomųjų balansų ir kitų apskaitos dokumentų duomenis.

Nustatėme atvejus, kai projekto išlaidoms padengti buvo naudojami kelių SVP programų priemonėms patvirtinti asignavimai:

- 06.01.02.13 Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste Šiaulių miesto bendrojo plano dalies „Kraštovaizdžio ir nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkymas“ koregavimo plano parengimo paslaugos išlaidoms⁴⁶ padengti 2018 m. buvo panaudota 8,8 tūkst. Eur SVP priemonei Organizuoti projektinių darbų finansavimą (01.05.01.01.01) ir 3,5 tūkst. Eur SVP priemonei Koreguoti Šiaulių miesto savivaldybės teritorijos bendrąjį planą (01.01.01.01) patvirtintų SB asignavimų;
- 04.01.04.11 "Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas investicijų projekto rengimo paslaugos išlaidoms⁴⁷ padengti 2016 m. buvo panaudota 1,3 tūkst. Eur SB asignavimų, skirtų SVP priemonei Parengti (atnaujinti) investicijų projektus (05.03.01.01).
- 04.02.01.12 Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas plano parengimo išlaidoms⁴⁸ padengti 2018 m. buvo panaudota 73,5 tūkst. Eur SVP priemonei Atnaujinti dienos socialinės globos centro "Goda" pastatą (Žalgirio g. 3) (10.01.03.08) skirtų SB asignavimų⁴⁹.

Projekto Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas išlaidoms padengti buvo panaudoti 10 programos asignavimai, neatlikus programų sąmatų pakeitimų. SVP priemonės Atnaujinti dienos socialinės globos centro "Goda" pastatą (Žalgirio g. 3) Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2018 m. rugsėjo 30 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) buvo atvaizduota 74 tūkst. Eur gautų asignavimų (valstybės funkcija 10.01.02.02 – Socialinių paslaugų plėtra globos įstaigose), skirtų negyvenamųjų pastatų įsigijimo išlaidoms (ekonominės klasifikacijos kodas 3.1.1.2.1.2) apmokėti. Priemonės Įgyvendinti projektą „Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas“ Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2018 m. rugsėjo 30 d. ataskaitos (forma Nr. 2) duomenimis jie buvo panaudoti kito nematerialiojo turto įsigijimo išlaidoms (ekonominės klasifikacijos kodas 3.1.2.1.1.5) apmokėti (valstybės funkcija 06.02.01.01 – Komunalinio ūkio plėtra). Ši informacija atskleista Biudžeto vykdymo 2018 m. rugsėjo 30 d. ataskaitų rinkinio Aiškinamajame rašte. Nesivadovauta Biudžeto sandaros įstatymo⁵⁰ 8 str. 3 d. nuostata, kad asignavimų panaudojimo teisinis pagrindas yra asignavimų valdytojų patvirtintos šių įstaigų programų sąmatos bei Aprašo⁵¹ 18 p. nuostata, kad asignavimai gali būti

⁴⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 (2003 m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. IX-1946 redakcija, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais) 8 str. 3 d.

⁴⁵ Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto asignavimų administravimo, biudžeto vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2006 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. T-67 (2019 m. birželio 6 d. sprendimo Nr. T-232 redakcija).

⁴⁶ UAB „Urbanistika“ 2018 m. gruodžio 17 d. PVM sąskaitos faktūros Nr. URBP002078, Nr.URBP002079.

⁴⁷ UAB „Idus“ 2016 m. spalio 27 d. PVM sąskaita faktūra UIN Nr. 0092491.

⁴⁸ UAB „Atamis“ 2018 m. birželio 21 d. PVM sąskaita faktūra AT Nr. 20180638.

⁴⁹ Projektų valdymo skyriaus raštai Apskaitos skyriui 2018 m. rugpjūčio 20 d. Nr. GB-1234 ir 2018 m. rugsėjo 21 d. Nr. GB-1337.

⁵⁰ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 (2003 m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. IX-1946 redakcija, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

⁵¹ Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto asignavimų administravimo, biudžeto vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2006 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. T-67 (2019 m. birželio 6 d. sprendimo Nr. T-232 redakcija).

naudojami tik toms reikmėms, kurios numatytos savivaldybės biudžete nurodytose programose pagal patvirtintas programų sąmatas ir 20 p. nuostata, kad į paraiškas gali būti įtrauktos tik tos lėšos, kurioms finansuoti programos sąmatoje yra skirti asignavimai (pagal išlaidų ekonominę klasifikaciją).

Visos projektų išlaidos buvo įtrauktos į projekto apskaitą kaip turtas ir/ ar sąnaudos:

- 06.01.02.13 Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste – ilgalaikis nematerialusis turtas 26,9 tūkst. Eur, kitų paslaugų sąnaudos 7,4 tūkst. Eur.;
- 04.01.04.11 "Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas – ilgalaikis materialusis turtas 878,1 tūkst. Eur, darbo užmokesčio sąnaudos 3,8 tūkst. Eur, socialinio draudimo sąnaudos 1,1 tūkst. Eur., ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos 76,6 tūkst. Eur, sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina 0,2 tūkst. Eur, kitų paslaugų sąnaudos 5,9 tūkst. Eur;
- 04.02.01.12 Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas – ilgalaikis nematerialusis turtas 91,5 tūkst. Eur, ilgalaikio nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos 18,3 tūkst. Eur.;
- 04.02.01.10 Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste – ateinančių laikotarpių sąnaudos kontroliuojamiems ne viešojo sektoriaus subjektams pavedimams vykdyti 2 206,4 tūkst. Eur, kontroliuojamų ne viešojo sektoriaus ir asocijuotųjų subjektų finansavimo sąnaudos 102,6 tūkst. Eur, sunaudotų atsargų savikaina 0,1 tūkst. Eur.

Projekto Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste (06.01.02.13) atveju nebuvo laikytasi Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme⁵² numatyto pastovumo principo – 2017 m. patirtos ir apmokėtos bešeimininkio turto griovimo darbų išlaidos į apskaitą buvo įtrauktos kaip kitų paslaugų sąnaudos (suma 7,4 tūkst. Eur, sąsk. Nr. 8712001), patirtos ir apmokėtos 2018 m. – įtrauktos į nematerialiojo turto įsigijimo savikainą (suma 5,5 tūkst. Eur, sąsk. Nr. 1150001).

Vieno projekto – Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste – atveju ES struktūrinių fondų lėšos (2 309,1 tūkst. Eur) buvo pervestos transporto priemonių įsigijimo sąskaitai apmokėti, išlaidų kompensavimas nebuvo taikytas.

Įgyvendinant kitus projektus dalis jų išlaidų iš pradžių buvo apmokėtos SB lėšomis, o vėliau jas deklaravus ir gavus ES struktūrinių fondų ir/ar VB lėšas, ta pačia suma buvo koreguojami apskaitos duomenys, surašant buhalterinę pažymą dėl finansavimo šaltinio pakeitimo (2 priedas).

Dviem atvejais neatitikimų nenustatyta – projektų "Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas ir Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas įgyvendinimo metu patirtos ir SB/projekto partnerio lėšomis apmokėtos išlaidos, gavus ES/VB lėšas, buvo kompensuotos, atliekant atitinkamus įrašus buhalterinėje apskaitoje:

- 04.01.04.11 "Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas – 2016 m. SB lėšomis iš 05 programos priemonės Parengti (atnaujinti) investicijų projektus (05.03.01.01) buvo apmokėta 1,3 tūkst. Eur investicijų projekto parengimo išlaidų, 2017 m. registruotas SB finansavimo kompensavimas, keičiant 1,2 tūkst. Eur ES struktūrinių fondų ir 0,1 tūkst. Eur VB lėšomis; 2018 m. SB lėšomis apmokėta 206,7 tūkst. Eur išlaidų, tais pačiais metais, gavus finansavimą, apskaitoje registruotas finansavimo šaltinių pakeitimas į ES struktūrinių fondų (206,2 tūkst. Eur) ir VB (0,5 tūkst. Eur) lėšas
- 04.02.01.12 Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas – 2018 m. SB lėšomis apmokėta 93,5 tūkst. Eur išlaidų, 2018 m. SB finansavimas kompensuotas 93,5 tūkst. Eur ES lėšomis;

Projekto Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste atveju 2018 m. patirtos tinkamos finansuoti išlaidos SB lėšomis buvo apmokėtos: 7,6 tūkst. Eur iš 06 programos priemonės Įgyvendinti projektą Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste (06.01.02.13) ir 8,8 tūkst. Eur iš 01 programos priemonių Organizuoti projektinių darbų finansavimą (01.05.01.01) bei Koreguoti Šiaulių miesto savivaldybės teritorijos bendrąjį planą (01.01.01.01). Atsiskaitymų žiniaraščiu

⁵² Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais), 7 str.

duomenimis 2019 m. gavus projektui skirtas ES struktūrinių fondų lėšas (13,2 tūkst. Eur), projekto apskaitoje buvo atlikti tik 06 programos priemonės Įgyvendinti projektą „Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste“ (06.01.02.13) 2018 m. panaudotų asignavimų perkėlimo tarp finansavimo šaltinių ūkinę operaciją fiksuojantys buhalteriniai įrašai⁵³. Duomenų, apie atliktus 01 programos priemonių asignavimų panaudojimą koreguojančius buhalterinius įrašus, negauta.

Be to, taikant išlaidų kompensavimo būdą 2018 m. patirtos projekto Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste sąnaudos buvo apmokėtos iš SB lėšų, tačiau iki metų pabaigos ES struktūrinių fondų finansavimas – 13,2 tūkst. Eur nebuvo gautas. Nesivadovaujant Projektų apskaitos tvarkos aprašo⁵⁴ nuostatomis 2018 m. gruodžio 31 d. projekto apskaitoje šiai sumai nebuvo užregistruotos sukauptos grąžintinos finansavimo sumos iš SB (D 4251104 Finansavimo sumos iš savivaldybės biudžeto ilgalaikiam turtui įsigyti (grąžintos) K 6951103 Kitos sukauptos mokėtinos sumos).

7. Nustatytas atvejis, kai biudžeto vykdymo ataskaitoje duomenys apie panaudotus asignavimus neteisingi

Biudžeto sandaros įstatyme⁵⁵ įtvirtinta sąlyga, kad asignavimų panaudojimo teisinis pagrindas yra asignavimų valdytojų patvirtintos šių įstaigų programų sąmatos. Aprašo⁵⁶ nuostatos reglamentuoja SB asignavimų naudojimo pagal patvirtintas programų sąmatas tvarką.

Nei Apraše, nei kituose Savivaldybės vidaus dokumentuose nedetalizuota SB lėšų panaudojimo ir apskaitos tvarka tuo atveju, kai SB asignavimai Projektui vykdyti panaudojami vienais, o VB ir/ar ES struktūrinių fondų finansavimas SB lėšų kompensavimui gaunamas sekančiais metais.

Vertiname, ar tikrintų projektų apskaitos dokumentų duomenys apie projekto įgyvendinimo metu patirtas išlaidas ir joms apmokėti panaudotus asignavimus teisingai atvaizduoti 2017–2019 m. pabaigos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitose (forma Nr. 2) (5 lentelė).

5 lentelė. Panaudotų asignavimų atvaizdavimas biudžeto vykdymo ataskaitose

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Lėšų šaltinis *	Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitų (forma Nr. 2) duomenimis, tūkst. Eur				Atsiskaitymų žiniaraščių duomenimis, tūkst. Eur	Skirtumas, tūkst. Eur (7-8)
			2017-12-31	2018-12-31	2019-12-31	Iš viso		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste	ES	0	0	2 309,1	2 309,1	2 309,1	0
2	Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste	ES	6,3	6,4	13,2	25,9	25,9	0
		SB	1,1	20,4	0	21,5	8,3	13,2
		Iš viso	7,4	26,8	13,2	47,4	34,2	13,2
3	"Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas	ES	1,6	787,8	0	789,5	789,5	0
		VB	0,2	84,1	0	84,2	84,2	0
		SB	0	92,0	0	92,0	92,0	0
		Iš viso	1,8	963,9	0	965,7	965,7	0
4	Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas	ES	0	93,3	0	93,3	93,3	0
		SB	0	16,5	0	16,5	16,5	0
		Iš viso	0	109,7	0	109,7	109,7	0

⁵³ Savivaldybės administracijos Apskaitos skyriaus 2019 m. rugsėjo 30 d. buhalterinės pažymos Nr. 0069, Nr. 0070.

⁵⁴ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos apskaitos tvarka, patvirtinta Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. A-796, II d. 13 priedas, 43 p.

⁵⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 (2003 m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. IX-1946 redakcija su vėlesniais pakeitimais ir papildymais), 8 str. 3 d.

⁵⁶ Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto asignavimų administravimo, biudžeto vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2006 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. T-67 (2019 m. birželio 6 d. sprendimo Nr. T-232 redakcija).

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Lėšų šaltinis *	Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitų (forma Nr. 2) duomenimis, tūkst. Eur				Atsiskaitymų žiniaraščių duomenimis, tūkst. Eur	Skirtumas, tūkst. Eur (7-8)
			2017-12-31	2018-12-31	2019-12-31	Iš viso		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Iš viso			9,2	1 100,5	2 322,3	3 432,0	3 418,8	13,2

* ES – Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos, VB – valstybės biudžeto lėšos, SB – Savivaldybės biudžeto lėšos

2019 m. kovo 12 d. 13,2 tūkst. Eur suma iš APVA buvo pervesta⁵⁷ į Savivaldybės išdo sąskaitą. 2019 m. liepos 4 d. Tarybos sprendimais 13,2 tūkst. Eur buvo padidinti: Nr. T-279 – SB pajamos ir asignavimai; Nr. T-278 – Šiaulių miesto savivaldybės 2019–2021 m. SVP 06 programos priemonės Įgyvendinti projektą Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste (06.01.02.13) 2019 m. asignavimų iš ES struktūrinių fondų lėšų planas. Pateikus paraišką lėšos 2019 m. rugsėjo 30 d. buvo pervestos į Savivaldybės administracijos sąskaitą ir tą pačią dieną grąžintos⁵⁸ į Savivaldybės išdo sąskaitą.

Išnagrinėjus Tarybos sprendimų, Projektų valdymo skyriaus 2019 m. balandžio 16 d. prašymo Strateginės plėtros ir ekonomikos departamento strateginio planavimo ir finansų skyriui, projekto Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste atsiskaitymų žiniaraščių, banko sąskaitos išrašų, 2017–2019 m. Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitų (forma Nr. 2) ir kt. dokumentų duomenis, nustatėme, kad 2019 m. su projekto veiklomis susijusių išlaidų patirta ir asignavimų panaudota nebuvo. Todėl Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) (06.01.02.13, ES struktūrinių fondų lėšos) neteisingai atvaizduota 13,2 tūkst. Eur daugiau panaudotų asignavimų.

Vadovaujantis Finansų ministerijos raštu⁵⁹, grąžintos ES struktūrinių fondų lėšos už ankstesniais metais apmokėtas sąskaitas naudojamos kaip savivaldybės biudžeto asignavimai kitoms reikmėms.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimas (Subjekto numatytos priemonės ar pateikta nuomonė)*	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)*
1.	Siekiant, kad valdymo sprendimams priimti teikiama informacija būtų teisinga, tinkama ir išsami, numatyti procedūras, užtikrinančias atskiram projektui visų reikalingų lėšų planavimą (ir naudojimą), priskiriant vieną strateginio veiklos plano priemonę.	Savivaldybės administracija	Rekomendacijos įgyvendinimas nėra tikslingas: „planuojant šias išlaidas prie kiekvieno projekto/priemonės atskirai, būtų sukurta situacija, kai įsigijus techninės dokumentacijos ir/ar investicijų projekto parengimo paslaugas už didesnę ar mažesnę sumą nei numatyta biudžete reikėtų ruošti Tarybos sprendimų projektus dėl lėšų padidinimo/sumažinimo bei laukti jų priėmimo“; „tai sudarytų prielaidas neefektyviam projektų įgyvendinimui...“; per numatytą projektų paraiškų pateikimo terminą (2 mėnesiai) nepavyktų parengiamųjų darbų atlikti laiku: įtraukti naują priemonę, joje numatyti lėšų investicijų projekto	-

⁵⁷ 2019 m. kovo 12 d. mokėjimo nurodymas Nr. 219031202183753.

⁵⁸ 2019 m. rugsėjo 30 d. mokėjimo nurodymas Nr. 244.

⁵⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2020 m. lapkričio 27 d. raštas Nr. G1-250.

			parengimui, gauti Tarybos pritarimą, inicijuoti investicijų projekto pirkimo procedūras ir kt., bei pateikti investicijų projektą ir kitus dokumentus.	
2.	Ištaisyti projekto Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste metu įsigyto nematerialaus turto vertę, sumažinant ją įtrauktų griovimo darbų suma.	Savivaldybės administracija	Projekto Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste apskaita pataisyta, griovimo darbų suma koreguota.	Iki 2020 m. gruodžio 31 d.
3.	Numatyti priemonės, užtikrinančias tinkamą su grąžintinomis finansavimo sumomis susijusių operacijų registravimą metų pabaigai.	Savivaldybės administracija	Dar kartą bus paruoštas Finansų ministerijai raštas, kad paaiškintų dėl grąžintino finansavimo bei kompensuotų lėšų registravimo apskaitoje, kai ES finansavimas gaunamas per išdą. Apskaitos skyrius 2018 m. liepos 9 d. pateikė Finansų ministerijai raštą Nr. SB-257 „Dėl ES lėšomis finansuojamų projektų kasinių išlaidų registravimo“, tačiau atsakymo negavo. Buvo kreiptasi ir telefonu, tačiau išaiškinimo nesulaukta. Bus pakoreguotas Apskaitos vadovo Projektų lėšų apskaitos tvarkos aprašas.	Iki 2020 m. gruodžio 31 d. Gavus Finansų ministerijos paaiškinimą.
4.	Nustatyti projektams panaudotų (ir kitais metais kompensuotų) lėšų apskaitos tvarką, užtikrinančią teisingą panaudotų asignavimų registravimą apskaitoje ir atvaizdavimą biudžeto vykdymo ataskaitose.	Savivaldybės administracija	Bus pakoreguotas Apskaitos vadovo Projektų lėšų apskaitos tvarkos aprašas.	Gavus Finansų ministerijos paaiškinimą.

* Savivaldybės administracijos 2020 m. gruodžio 22 d. raštas Nr. S-5303 „Dėl biudžeto lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, kompensavimo patikrinimo ataskaitos projekto“.

Savivaldybės kontrolierė

Inga Šimkūnaitė

1 priedas. Netinkamos finansuoti projektų išlaidos

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Priskyrimo netinkamoms finansuoti išlaidoms požymiai	Projekto netinkamų finansuoti išlaidos	
			Apibūdinimas	Suma, Eur
1	Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste	<ul style="list-style-type: none"> • Projektų taisyklėse nurodytos išlaidos (iš jų ir PVM); • Žemė; • Nekilnojamas turtas; • Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai; • Įrangos, įrenginių ir kito turto lizingo (finansinės nuomos); įrangos, įrenginių ir kito turto atsarginių / pakaitinių dalių įsigijimo išlaidos; naudojamo ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos; • Projekto vykdymas (išskyrus investicijų projekto atliekant sąnaudų efektyvumo analizę parengimo / pirkimo išlaidas); • Informavimas apie projektą, išskyrus privalomą informavimą; • Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą. 	<ul style="list-style-type: none"> • autobusų įsigijimo PVM išlaidos; • investicinio plano rengimo išlaidos 	570 568,32 16 940,00
2	Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste	<ul style="list-style-type: none"> • Projektų taisyklėse nurodytos išlaidos; • Žemė; • Nekilnojamas turtas, išskyrus nekilnojamojo daikto (žemės sklypo) kadastrinių matavimų paslaugų ir kitos išlaidos, susijusios su žemės sklypo įrašymu į Nekilnojamojo turto kadastrą ir registrą; • Statybos leidimų ir su tuo susijusių dokumentų rengimo išlaidos; • Pastatų statybos, rekonstravimo, remonto, pastatų, priklausančių kultūros paveldo objektams, tvarkybos išlaidos; • Susisiekimo komunikacijos (išskyrus pėsčiųjų takų įrengimą su asfalto, betono, trinkelėmis, plytelių danga); • Inžineriniai tinklai, hidrotechnikos statiniai, sporto paskirties inžineriniai statiniai, kitos paskirties statiniai (išskyrus krantosaugos statinius); • Užteršto grunto, dugno nuosėdų šalinimo ar užteršto telkinio dugno ploto izoliavimo darbų išlaidos; • Pastato (statinio) inventorizacijos ir teisinės registracijos išlaidos; • Sąvartynų tvarkymo išlaidos; • Laistymo sistemų įrengimo darbai (išskyrus, kai numatomi lietaus vandens antrinio panaudojimo sprendimai); • Kitų inžinerinių statinių statybos, rekonstravimo, remonto išlaidos; • Kompiuterinės ir programinės įrangos pirkimo, nuomos ir lizingo (finansinės nuomos) išlaidos; • Įrangos, įrenginių ir kito kilnojamojo materialiojo (ilgalaikio ir trumpalaikio), taip pat nematerialiojo turto nuomos ir lizingo išlaidos; • Buitinių atliekų konteinerių įsigijimo išlaidos; • Projektinių pasiūlymų, paraiškų pildymo, viešųjų pirkimų dokumentų rengimo paslaugų pirkimo išlaidos; • Projekto vykdytojui ar partneriui priklausančio ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos; • Reprezentacinės išlaidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • gatvės bortelių įrengimo buvusio pastato (adresu Vilniaus g. 72D) vietoje išlaidos 	496,10
3	"Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas	<ul style="list-style-type: none"> • Projektų taisyklėse nurodytos išlaidos • Žemė, • Nekilnojamas turtas, • Projekto vykdymas (išskyrus investicijų projekto išlaidas); • Informavimas apie projektą, išskyrus privalomą informavimą, 	<ul style="list-style-type: none"> • vamzdžių (šviesolaidžio ryšių ir elektros kabeliams stebėjimo kameroms ir bevieliam internetui pajungti) įrengimo išlaidos. • statinio kadastrinių matavimų bylos, teritorijos geodezinės išpildomosios nuotraukos parengimo išlaidos; • projekto vykdymo priežiūros paslaugų išlaidos; • statinio techninės priežiūros paslaugų išlaidos; 	5 801,05 23,76 42,51 15,49
4	Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas	<ul style="list-style-type: none"> • Projektų taisyklėse nurodytos išlaidos Žemė, • Nekilnojamas turtas, • Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai, • Įranga, įrenginiai ir kitas turtas, • Informavimas apie projektą, išskyrus privalomą informavimą, • Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą 	-	-

2 priedas. Panaudotų lėšų kompensavimas

Projektas	Mokėta				Kompensuota					Pastabos
	Priemonė, kurios asignavimai buvo panaudoti (kodas)	Lėšų šaltinis*	Data	Suma, tūkst. Eur	Priemonė, kurios panaudoti asignavimai kompensuoti (kodas)	Lėšų šaltinis *	Data	Dokumento pavadinimas, Nr.	Suma, tūkst. Eur	
Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste	06.01.02.13	SB	2018-12-27	7,6	06.01.02.13	ES	2019-09-30	Buhalterinės pažymos Nr. 0069, 0070	13,2	Apskaitoje atlikti tik 06 programos priemonės įgyvendinti projektą „Kraštovaizdžio būklės gerinimas Šiaulių mieste“ (06.01.02.13) 2018 m. panaudotų asignavimų perkėlimo tarp finansavimo šaltinių ūkinę operaciją fiksuojantys buhalteriniai įrašai.
	01.01.01.01; 01.05.01.01.01	SB	2018-12-28	8,8	01.01.01.01; 01.05.01.01.01	ES	-	-	0	
"Saulės laikrodžio" aikštės kapitalinis remontas	04.01.04.11	SB	2018-06-19 - 2018-11-30	206,7	04.01.04.11	ES	2018-11-30	Buhalterinės pažymos Nr. 025-1, 027-1 - 027-5	206,2	Šeši projekto išlaidas pagrindžiantys dokumentai 2018 m. apmokėti išlaidų kompensavimo būdu.
						VB	2018-11-30		0,5	
	05.03.01.01	SB	2016-11-10	1,3	04.01.04.11	VB	2017-09-26; 2017-09-30	Buhalterinė pažyma BŽ17 Nr. 0276;	0,1	Kompensuoti 04 programos panaudotų asignavimų suma, kuria iš 05 programos 2016-11-10 apmokėtos investicinio projekto rengimo išlaidos. Savivaldybės biudžeto asignavimai kompensuoti iš ES ir VB šaltinių.
					ES	2017-09-26; 2017-09-30	Buhalterinės pažymos BŽ17 Nr.: 0371k, 0380	1,2		
Šiaulių miesto darnaus judumo plano parengimas	10.01.03.08	SB	2018-08-21	71,0	04.02.01.12	ES	2018-10-23	Buhalterinė pažyma Nr. 0026	71,0	74 tūkst. Eur paslaugos apmokėjimui gauti pateikus paraišką 10 programos lėšoms, nepatvirtinus programų sąmatų pakeitimų. 71 tūkst. Eur ir 3 tūkst. Eur panaudotų asignavimų atvaizduoti 04 programos priemonės Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje 2018-09-30 (forma Nr. 2).
	10.01.03.08	SB	2018-09-20	3,0	04.02.01.12	SB	2018-10-23	Buhalterinė pažyma Nr. 0026	3,0	
	04.02.01.12	SB	2018-08-21	22,5	04.02.01.12	ES	2018-10-23	Buhalterinė pažyma Nr. 0026	22,5	

* Finansavimo šaltiniai: ES – Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos, VB – valstybės biudžeto lėšos, SB – Savivaldybės biudžeto lėšos.